

Pressmeddelande 2011-09-12

Ny studie om skolmat bland kommunernas kostchefer: Viljan finns men LOU sätter stopp

Kostchefer i Sverige tycker att det är viktigt med bra skolmatskvalitet men anser att lagen om offentlig upphandling, LOU, hindrar dem att ställa krav. Det visar Skolmatens vänner kartläggning där 85 procent av alla kommuners kostchefer svarat på frågor om skolmatens kvalitet.

– Om skolmatskvaliteten ska förbättras bör kostchefer i kommunerna få hjälp med det juridiska vid upphandlingar. I vår undersökning framgår tydligt att det är för krångligt att ställa rimliga krav på barnens mat, säger Annika Unt Widell, projektledare för Skolmatens vänner.

43 procent av landets kostchefer är uttalat negativa till hur LOU fungerar vid inköp av mat till kommunens grundskolor. Endast 14 procent är positiva. Man sympatiserar visserligen med grundtanken bakom lagen – att förhindra "svågerpolitik" och värna skattebetalarnas pengar. Men man anser att tillämpningen av lagen är märklig.

76 procent av kostcheferna upplever till exempel att det är svårt eller mycket svårt att köpa in närproducerad skolmat. Endast 3 procent tycker att det är lätt eller mycket lätt.

– LOU står i direkt konflikt med andra riktlinjer som kostcheferna ska förhålla sig till. Tillämpningen av lagen går också i otakt med allmänna värderingar i samhället. Kostcheferna kläms mellan olika krav, regler och förväntningar. Även om den goda viljan finns så är deras händer bakbundna, säger Annika Unt Widell.

Ett område som många kostchefer lyfter fram är djurhållningen. Tolkningen av LOU leder till att kommunerna får skolmat som producerats under förhållanden som är direkt olagliga i Sverige. En av de deltagande kostcheferna formulerade sig så här:

"De kvalitetskrav på t ex djurhållning som allmänhet och politiker eftersträvar går inte att förena med LOU. Moment 22."

Andra resultat från studien:

Nästan samtliga svarande anser att den viktigaste egenskapen hos skolmaten är att den är näringsriktig. 68 procent anser att det också är viktigt eller mycket viktigt att skolmaten har svenskt ursprung. Drygt hälften (53 procent) tycker att det är viktigt eller mycket viktigt att skolmaten är ekologisk och nästan lika många (51 procent) lägger vikt vid att skolmaten ska vara närproducerad. 38 procent av kostcheferna ser det som angeläget att skolmaten i deras kommun är rättvisemärkt.

Kostcheferna tycker att det är mycket viktigt att känna till skolmatens ursprung, men många upplever att det är svårt att skaffa information om detta. Ursprungsmärkning är inte ett generellt krav enligt lagen.

Rapporten med sammanfattning och Kommuntabellerna finns bifogade till pressmeddelandet.

Kartläggningen genomfördes bland kommunernas kostchefer, kostansvariga eller motsvarande under april-maj 2011 med hjälp av webbenkäter och kompletterande telefonintervjuer. 243 kostchefer/kommuner besvarade frågorna i kartläggningen. Ansvarig för kartläggningen är Fredrik Erfelt på analysföretaget Argument AB. Datainsamlingen genomfördes av PFM Research AB.

För ytterligare information kontakta Annika Unt Widell, Skolmatens vänner tel 0702-379929, e-post annika.unt@skolmatensvanner.se